

LAUDATIO

Pentru acordarea titlului onorific

Doctor Honoris Causa

al

Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu

Înaltpreasfinției Sale Dr. Laurențiu STREZA,

Arhiepiscop al Sibiului și Mitropolit al Ardealului

PROPOSITIO

Onorată asistență,

Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu are onoarea de a recunoaște în acest cadru solemn, prestigiul teologic, academic și pastoral incontestabil al Înaltpreasfințitului Părinte dr. Laurențiu STREZA, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului. Totodată, acordarea titlului de *DOCTOR HONORIS CAUSA* reprezintă încă o cunună adusă activității de excepție a Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit.

Preoție, împăcare, slujire, cultură, bucurie, altruism, slujirea aproapelui – iată reperele esențiale care au marcat dintru început itinerariul teologic al Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Laurențiu STREZA. Dragostea față de Dumnezeu și față de semeni, trăirea autentică și mărturisirea statornică a adevărului dreptei credințe, promovarea culturii și spiritualității românești, precum și lucrarea misionară și social-filantropică de excepție sunt reperele esențiale care caracterizează viața Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Laurențiu de-a lungul celor șapte decenii.

S-a născut în ziua de 12 octombrie 1947 în localitatea Sâmbăta de Sus, județul Brașov, din părinții Iulian și Viorica Streza, vrednici credincioși ai Bisericii, care i-au fost în toată vremea copilăriei modele vii de credință și viață spirituală. Tatăl, Iulian, era un om iubitor de Biserică, care a împletit, în mod pilduitor, hărnicia cu evlavia și cu lucrarea credinței, dar pe care Dumnezeu l-a luat din această lume chiar înainte de accederea în liceu a Înaltpreasfinției Sale, când avea doar 13 ani; iar mama, Viorica, a fost și a rămas până în prezent, o icoană luminoasă

a trăirii și mărturisirii ortodoxe, precum și a biruinței asupra tuturor încercărilor vieții prin puterea credinței și a dragostei pentru Dumnezeu.

Școlile primară și generală le urmează în localitatea natală. Între anii 1961-1965 urmează cursurile liceale la Colegiul Național „Radu Negru” din Făgăraș. Trăind adolescența în apropierea Mănăstirii Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus, a cunoscut și a căutat să asculte cu orice prilej învățăturile sfinte ale marilor duhovnici pe care i-a avut frumoasa lavră a Brâncovenilor: părintele Serafim Popescu, părintele Arsenie Boca sau părintele Teofil Pârâia. Prin cuvintele și învățăturile lor luminate de har, acești părinți duhovnicești au înfiripat în inima Înaltpreasfinției Sale dragostea pentru slujirea preoțească și pentru Biserica Mântuitorului Hristos. Pentru aceasta, între anii 1965-1969 studiază la Institutul Teologic Universitar din Sibiu, unde obține Diploma de licență în teologie cu teza: „Mai Marele Păstor, Hristos, modelul păstorilor bisericești în lumina Evangheliilor canonice”, pe care a susținut-o în specialitatea „Noul Testament”, sub îndrumarea recunoscutului teolog, Pr. Prof. Grigorie T. Marcu.

În 7 noiembrie 1969 se căsătorește cu Eugenia Stanciu, de profesie asistentă medicală, fiind binecuvântați cu cinci copii, doi băieți și trei fete.

Profundul simț al ortodoxiei, viața duhovnicească aleasă, cultura vastă și voința neclintită de a sluji lui Dumnezeu și oamenilor au constituit puternica temelie pe care Părintele STREZA și-a zidit activitatea de păstorire, începută în decembrie 1969, când a fost hirotonit preot la parohia Lisa din protopopiatul Făgăraș, unde a desfășurat timp de șase ani o activitate pastorală susținută.

În această parohie, timp de șase ani (1970-1976), a desfășurat o bogată activitate pastorală și administrativă, pe care a împletit-o permanent cu pregătirea științifică-teologică, deoarece a urmat, între anii 1970-1973, cursurile de doctorat în teologie la Institutul Teologic Universitar București, Secția „Practică, specialitatea principală – Liturgică, Pastorală și Artă creștină”. Perioada studiilor doctorale a fost, cu adevărat, una a desăvârșirii pregătirii teologice și academice, și aceasta, mai ales prin șansa extraordinară de a-i avea ca dascăli pe marii părinți profesori Ene Braniște și Dumitru Stăniloae. Pentru aceasta, în anul 1975 susține examenul de admisibilitate pe care îl promovează cu media 9,50.

Viața duhovnicească aleasă și profunda activitate spirituală a părintelui dr. Liviu STREZA s-a împletit cu o bogată carieră universitară. Recunoscându-i-se vocația deosebită în formarea tinerilor, la solicitarea conducerii Institutului Teologic din Sibiu, în anul 1976 devine duhovnicul studenților de la institutul teologic și asistent la Secția Teologie Practică, în plus suplinind lectoratul de limba greacă (1977-1979) și lectoratul de limba franceză (1983-1986). Dăruirea exemplară, aprofundarea teologică, precum și activitatea omiletică deosebită din acești ani se reflectă în studiile de referință pe care Înaltpreasfinția Sa le-a dăruit ca moștenire teologiei ortodoxe românești, publicându-le la un înalt nivel științific în periodicele bisericești din acea vreme.

Între 1982 și 1983 studiază în Elveția, la Institutul Ecumenic de la Bossey și ulterior face o specializare în domeniul liturgic la Facultatea de Teologie Catolică a Universității din Fribourg. Revine în țară și își susține doctoratul în teologie în 1985, la Institutul Teologic Universitar din București, cu teza „Botezul în diferite rituri liturgice creștine”, sub îndrumarea marelui liturgist român, Pr.prof.univ.dr. Ene Braniște, lucrare de referință neîntrecută tematic în teologia ortodoxă românească.

Această strălucită încununare a muncii de cercetare științifică și teologică a marcat un nou început în viața părintelui și recunoscutul deja profesor Liviu STREZA: în anul 1987 a devenit profesor universitar titular la disciplinele: Liturgică, Pastorală și Arta creștină, precum și îndrumător de doctorat.

În perioada ianuarie – aprilie 1990 a fost consilier economic al Mitropolitului Ardealului, Înaltpreasfințitul prof.univ.dr. Antonie Plămădeală.

Anul 1992 este unul de grea încercare pentru viața părintelui profesor Liviu STREZA, soția sa trecând la cele veșnice. Însă greutățile inerente, crucea văduviei cu cinci copii nu aveau să îl descurajeze, ci, dimpotrivă, prin credință statornică, nădejde de neclintit în milostivirea și purtarea de grijă a lui Dumnezeu, părintele profesor a mers mai departe, continuând-și, cu aceeași jertfelnicie și dăruire, slujirea de profesor la catedră și pe cea de preot la sfântul altar. Astfel, în perioada 1992-1996 a îndeplinit funcția de secretar științific al Facultății de Teologie „Andrei Șaguna” din cadrul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu. Din 1992 este membru al Asociației Internaționale „Societas Liturgica”, cu sediul la Toronto (Canada) și Trier (Germania).

Viața sa duhovnicească aleasă, profunzimea gândirii teologice, înalta ținută academică nu au fost trecute cu vederea de către ierarhii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, așa încât, prin rânduiala lui Dumnezeu, părintele profesor dr. Liviu STREZA a fost chemat, în data de 20 iulie 1996, la Mănăstirea Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus, localitatea sa natală, în cinul monahal și primește numele de Laurențiu, fiind tuns în monahism de vrednicul de pomenire Mitropolit Antonie al Ardealului.

În același an, în data de 11 august, slujirea monahului Laurențiu adusă Bisericii și aproapei a cunoscut o nouă dimensiune odată cu hirotonirea sa ca Episcop al Caransebeșului, de către Mitropolitul Nicolae Corneanu al Banatului. Prin punerea în lucrare a darurilor sufletești primite de la Dumnezeu, printr-o pilduitoare jertfelnicie în slujirea Bisericii lui Hristos, Arhipăstorul Laurențiu al Caransebeșului a înnoit din temelii și a dat o strălucire spirituală aparte eparhiei încredințate spre păstorire.

Între anii 1997 și 2001, din încredințarea Sinodului Bisericii Ortodoxe Române, a purtat de grijă credincioșilor ortodocși români din Banatul Sârbesc, contribuind și la alcătuirea Statutului de funcționare și la alegerea organelor de conducere ale noii eparhii a Vârșețului.

Slujirea ca episcop al Caransebeșului (august 1996 – noiembrie 2005) a stat sub semnul unei activități misionar-pastorale de excepție. Lucrarea administrativ-bisericească și cea pastoral-liturgică din cei nouă ani de activitate la Caransebeș se reflectă, în principal, în faptul că a hirotonit peste 120 de preoți pentru cele 200 de parohii. Viața monahală a cunoscut o dezvoltare deosebită, așa încât, în timpul activității ierarhice a Înaltpreasfințitului Laurențiu la Caransebeș, s-au înființat 18 noi așezăminte monahale, pe lângă cele șase existente. O atenție deosebită a acordat învățământului teologic din eparhia Caransebeșului. Prin grija și preocuparea Înaltpreasfințitului Laurențiu s-a înființat, în cadrul Universității „Eftimie Murgu” din Reșița, Facultatea de Teologie – Istorie la Caransebeș. De asemenea, Seminarul Teologic Ortodox „Episcop Ioan Popasul” s-a bucurat de oblăduirea directă a ierarhului, seminarul fiind reorganizat și renovat. A reușit să ducă la îndeplinire dorința credincioșilor din Caransebeș de a avea o catedrală episcopală reprezentativă, edificând-o, în centrul municipiului, cu multă jertfelnicie, până aproape de finalizare.

Concomitent cu toate aceste lucrări, Înaltpreasfinția Sa și-a continuat activitatea didactică universitară la Facultatea de Teologie

„Andrei Șaguna” a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu și la Secția de Teologie – Istorie din Caransebeș.

Darurile remarcabile cu care Dumnezeu l-a înzestrat și pe care Preasfințitul părinte profesor Laurențiu STREZA a știut să le ofere înapoi lui Dumnezeu, slujind cu dragoste și dăruință, Bisericii și aproapelui, au dat roadă bună, iar la 3 noiembrie 2005, Adunarea Națională Bisericească a Bisericii Ortodoxe Române l-a ales în funcția de arhiepiscop al Sibiului și mitropolit al Ardealului.

A fost înscăunat în Catedrala mitropolitană din Sibiu pe data de 13 noiembrie 2005 de către Preafericitul Patriarh Teoctist, împreună cu un numeros sobor de arhierei, primind din mâna Patriarhului cârja arhierască pe care a purtat-o și Sfântul Mitropolit Andrei Șaguna, având inscripționat pe ea anul 1851, împreună cu următoarele cuvinte – poruncă de slujire: „Iubite I.P.S. Dr. Laurențiu, Mitropolit al Ardealului și Arhiepiscop al Sibiului, primește cârja aceasta ca să păstorești turma lui Hristos. Celor ascultători să le fie, prin frăția ta, toiag de reazem, iar pentru cei neascultători și răzvrătitori să o folosești ca toiag de certare și îndreptare”.

La Sibiu, slujirea Înaltpreasfinției Sale, inspirată și oblăduită de harul Preamilostivul Dumnezeu, a dobândit o strălucire aleasă. În noua sa calitate, de întâistător în istoricul tron al Mitropoliei Ardealului, urmând vrednicilor săi înaintași, mitropoliții Andrei Șaguna, Ioan Mețianu, Nicolae Bălan, Nicolae Colan, Nicolae Mladin și Antonie Plămădeală, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Laurențiu s-a dedicat activităților în derulare, dar a inițiat și proiecte noi, axate pe câteva direcții majore, și anume: dezvoltarea programelor din sectoarele pastoral-liturgic, cultural-misionar, social-filantropic, economic-financiar și patrimonial. S-a ocupat, în mod special, de activitatea culturală și teologică, considerându-le o prioritate în misiunea pastorală Bisericii din zilele noastre. Astfel, la inițiativa Sa s-a înființat Editura „Andreiana” a Arhiepiscopiei Sibiului, s-a îmbunătățit major tipografia eparhială, în care, s-au publicat peste 300 de titluri din diferite ramuri ale teologiei. De asemenea, s-a preocupat îndeaproape cu maximă acrivie științifică de cele două publicații ale Arhiepiscopiei Sibiului: „Telegraful Român” și „Revista Teologică”, ambele fiind cotate în momentul de față la un înalt nivel academic.

A purtat de grijă în mod exemplar învățământului teologic din Arhiepiscopia Sibiului, prin selectarea atentă a profesorilor la clasele de profil teologic din Brașov, Făgăraș și Sibiu. De asemenea, a supravegheat constant activitatea profesorilor de religie din cele două județe, sprijinind multiple proiecte educaționale sau acordând burse celor mai merituoși elevi. Strâns legat de preocuparea pentru învățământul teologic, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Laurențiu a purtat de grijă Bibliotecii Mitropolitane din cadrul Facultății de Teologie din Sibiu, pe care a înzestrat-o cu lucrări valoroase de actualitate (colecții, dicționare, enciclopedii), dar și cu peste 1.500 de cărți din biblioteca personală. De asemenea, Capela Facultății, la inițiativa și implicarea directă a Înaltpreasfinției Sale, a primit ample lucrări de restaurare a picturii murale, finalizate chiar în acest an, 2017.

Pentru a asigura accesul prin mijloace moderne, dar și pentru a răspunde cerințelor sporite de sprijinire a activităților pastoral-liturgice, misionar-culturale, social-filantropice și educative care se desfășoară în Arhiepiscopia Sibiului, în scopul cultivării spirituale a credincioșilor, în contextul vieții sociale și spirituale contemporane, Înaltpreasfinția Sa s-a ocupat personal de înființarea și funcționarea la Sibiu a Studioului local Radio Trinitas, care contribuie în mod deosebit la lucrarea misionară a eparhiei sibiene.

În preocuparea imediată a Înaltpreasfinției Sale a stat Catedrala Mitropolitană „Sfânta Treime” din Sibiu, mama spirituală a tuturor bisericilor din Transilvania, reper arhitectural bisericesc la cel mai înalt nivel pentru Sibiu, vizitat anual de mii de turiști și pelerini. Între anii 2006 și 2007, chiar la împlinirea unui centenar de la târnosirea catedralei (1906), prin implicarea directă a Înaltpreasfinției Sale, s-au desfășurat ample lucrări de restaurare integrală a picturii murale interioare, de schimbare a geamurilor prin montarea unor vitralii de mare valoare, precum și amenajarea curții împrejmuitoare.

La fel ca și la Caransebeș, chemarea spre diaconie, spre implicarea în social a Bisericii a reprezentat o prioritate în activitatea pastorală a Înaltpreasfinției Sale, care, imediat după întronizarea ca Arhiepiscop al Sibiului și Mitropolit al Ardealului, a înființat un solid departament social-filantropic. Printre multele proiecte și realizări, amintim înființarea

Grădiniței „Sf. Mucenic Dimitrie”, unde, în prezent învață peste 120 de copii; a edificat Complexul cultural-misionar de la Păltiniș, județul Sibiu; a înființat Centrul de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulator „Sfântul Nectarie” Sibiu; a înființat Centrul social-cultural „Sfinții Martiri Brâncoveni” – Făgăraș, județul Brașov; a înființat Centrul de recuperare neuromotorie „Sfântul Nicolae” din Brașov; a inițiat sau coordonat înființarea altor zeci de centre social-filantropice la nivel parohial și protopopesesc. De asemenea, în fiecare an, prin Departamentul social-filantropic al Arhiepiscopiei Sibiului, a coordonat și implementat nenumărate programe, campanii și proiecte sociale.

Drept recunoaștere a virtuților și calităților sale, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Laurențiu STREZA a primit însărcinări deosebit de importante în cadrul Bisericii Ortodoxe Române: face parte din Comisia de dialog între Biserica Ortodoxă Română și Biserica Ortodoxă Sârbă și este președintele Subcomisiei liturgice pentru diortosirea cărților de cult, în cadrul Comisiei teologice și liturgice a Sfântului Sinod, conduse de Preafericitul Daniel Patriarhul României.

Datorită calităților teologice excepționale, Înaltpreasfinția Sa a fost ales președintele Comisiei sinodale de canonizare a sfinților români, reușind până în prezent finalizarea lucrărilor de canonizare a șapte noi sfinți: Vasile de la Poiana Mărului, Teodosiu al II-lea, Onofiu de la Vorona, Dosoftei, Gheorghe de la Cernica, Grigorie Dascălul și Andrei Șaguna, cu slujbele lor și cele ale altor sfinți canonizați mai înainte. Însă, în această activitate, anul 2011 va rămâne definitoriu pentru Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Laurențiu, dar și pentru istoria Bisericii Ortodoxe Române, deoarece a fost anul în care Dumnezeu a rânduit să aibă loc la Catedrala mitropolitană din Sibiu canonizarea oficială a Marelui Mitropolit al Ardealului, Andrei Șaguna. Pentru Înaltpreasfinția Sa a însemnat o responsabilitate duhovnicească aparte, o lucrare sacramentală deosebită, dar și o chemare jertfelnică de a pune în lumină sfințenia vieții celui care a fost marele restaurator al Mitropoliei Transilvaniei și apostol al învierii neamului românesc ortodox din Ardeal. Astfel, în ziua de duminică, 29 octombrie 2011, la Catedrala mitropolitană din Sibiu, în prezența Preafericitului Părinte Teodoros al II-lea, Papă și Patriarh al Alexandriei și al întregii Africi, a Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, și a unui mare sobor

de ierarhi, preoți și diaconi a avut loc proclamarea oficială a canonizării Sf. Ierarh Andrei, Mitropolitul Transilvaniei.

În tot acest timp, Înaltpreasfinția Sa nu s-a despărțit niciun moment de Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” pe care a iubit-o nespus și, pe care, de altfel, a și condus-o, în calitate de decan între anii 2008 și 2012. Dincolo de slujirea arhierească, Înaltpreasfințitul Părinte Laurențiu rămâne profesorul și pedagogul prin excelență, cu o deosebită rigoare științifică, sobru, dar, în același timp, știind să destindă o atmosferă încărcată, printr-o vorbă spusă cu mult duh. A coordonat pregătirea și finalizarea tezelor a 41 de doctoranzi, mulți dintre ei activând azi în diferite centre universitare, alți șase aflându-se, în prezent, în stagiul de pregătire. Prin numărul impresionant de doctoranzi care și-au încheiat cercetările sub coordonarea Înaltpreasfinției Sale, putem evidenția cu tărie faptul că Arhiepiscopul și Mitropolitul Laurențiu a creat la Sibiu o adevărată școală de Teologie Liturgică. Peste toate acestea, dragostea pentru cultură și grija pentru educație au făcut ca, pe lângă nenumăratele Sale responsabilități pastorale, Înaltpreasfinția Sa să desfășoare continuu o impresionantă activitate didactică, științifică și publicistică, concretizată în cele 26 volume publicate în calitate de autor și coautor, peste 460 de studii și articole de specialitate, cuvinte comemorative și prefete, scrisori pastorale, interviuri și cronici pastorale, note și însemnări despre problemele actuale, precum și peste 250 de participări la conferințe naționale și internaționale.

Pentru întreaga sa activitate misionară, didactică și pastorală, desfășurată sub semnul iubirii față de Dumnezeu și față de semenii, Înaltpreasfinția Sa a fost apreciat de-a lungul vremii în chip deosebit. Astfel, în 19 decembrie 2000 primește Titlul de „Cetățean de onoare al Municipiului”, din partea Consiliului Municipal Caransebeș. În 29 decembrie 2004 primește din partea Președintelui României, în cadrul unei festivități organizate la Secretariatul de Stat pentru Culte Ordinul national „Steaua României” în grad de Cavaler, pentru meritele culturale. În 22 februarie 2008 primește din partea domnului Adrian Iorgulescu, Ministrul Culturii și Cultelor Diploma de Onoare și Trofeul Ministerului Culturii și Cultelor, pentru rolul deosebit avut de Mitropolia Ardealului în cadrul anului cultural Sibiu 2007 și, în special, în cadrul celei de-a Treia Adunări

Ecumenice Europene de la Sibiu din 4-9 septembrie. De asemenea, în 4 martie 2010 primește Titlul de Doctor Honoris Causa al Universității „Aurel Vlaicu” din Arad; în 2 octombrie 2010 – Titlul de Doctor Honoris Causa al Universității „Andrei Șaguna” din Constanța; în 13 decembrie 2010 – Diploma in Honore din partea Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, pentru contribuția adusă la reînființarea acestei instituții de învățământ teologic; în 16 mai 2011 – Titlul de Membru corespondent al Academiei de Litere, Științe și Arte de la Rochelle (Franța); în 10 octombrie 2011 – Titlul de Doctor Honoris Causa al Universității din Oradea; în 13 octombrie 2011 – Titlul de Doctor Honoris Causa al Universității „Eftimie Murgu” din Reșița, precum și Titlul de Cetățean de onoare al municipiului Reșița, județul Caraș Severin; în 6 mai 2014 – Titlul de Doctor Honoris Causa al Universității „1 decembrie 1918” din Alba Iulia; Distincția Patriarhală Ordinul Sfinților Brâncoveni – Mănăstirea Brâncoveanu, Sâmbăta de Sus, județul Brașov (6 octombrie 2014); în 25 septembrie 2014 primește Titlul de Cetățean de onoare al județului Sibiu; în 6 mai 2014 iar din 26 noiembrie 2015 este membru de onoare al Academiei Române.

ERGO

Înaltpreasfinția Voastră,

Proclamându-vă membru al comunității sale academice, Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu își onorează prestigiul și își împlinește cu bucurie, într-un moment cu totul special, o datorie de inimă și de suflet. Sunteți un strălucit ambasador al culturii și spiritualității românești și un eminent continuator al SPIRITULUI ȘAGUNIST. Cu toții vă suntem profund recunoscători și rugăm pe bunul Dumnezeu să vă dăruiască ani mulți și fericiți, sănătate și puteri sporite pentru a vă putea duce la îndeplinire numeroasele proiecte, în folosul nostru și al tuturor.

Titlul de Doctor Honoris Causa acordat astăzi Înaltpreasfinției Voastre este un semn de aleasă prețuire și recunoștință din partea comunității academice.

Sibiu, 11 decembrie 2017

Preotul militar dr.

Florin Alexandru PAVEL